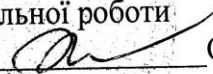

Київський університет імені Бориса Грінченка
Історико-філософський факультет
Кафедра всесвітньої історії

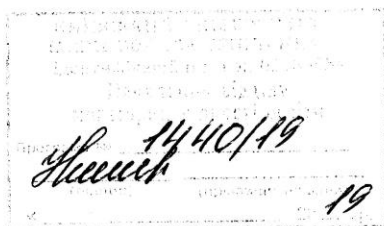
«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов
« 11 » 09 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія світової культури

для студентів

спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 029.00.02 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Київ 2019

Розробники: кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії Київського університету імені Бориса Грінченка Голованов Сергій Олександрович

Викладачі: кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії Київського університету імені Бориса Грінченка Голованов Сергій Олександрович

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії)

_____._____. 20__ р. № ____

Завідувач кафедри _____ (ініціали, прізвище)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми _____)

(назва освітньої програми)

_____._____. 20__ р.

Керівник освітньої програми _____ (ініціали, прізвище)
(підпис)

Робочу програму перевірено

_____._____. 20__ р.

Заступник директора/декана _____ (ініціали, прізвище)
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	1	
Семестр	1	
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	56	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль		
Самостійна робота	56	
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування у студентів духовної культури розвиненої особистості; створення світоглядних передумов для розуміння шляхів розвитку духовної культури країн Європи протягом історичного розвитку європейських народів, допомогти студентам усвідомити себе суб'єктом культурної творчості.

Завдання:

- ✓ Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- ✓ Здатність робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах хви та вразливі місця, суперечності і неповноту аргументації.
- ✓ Готовність до пізнання нового і неперервного навчання, до опанування нових знань і стратегій/способів мислення.
- ✓ Здатність раціонально організувати власну діяльність та ефективно використовувати час.
- ✓ Здатність відрізнати суб'єктивні, спонтанні складові суджень від об'єктивних і аргументованих, вміти надавати перевагу останнім.
- ✓ Критичність та самокритичність мислення.
- ✓ Схильність до самоперевірки отриманих результатів, турбота про якісне виконання професійних звань.
- ✓ Увага і толерантність до іншої (й інакшої) думки, здатність аналізувати її зміст та структуру в процесі спілкування та адекватно на неї реагувати.
- ✓ Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях, використовувати ввічливі форми звернення до опонента, концентруватися на значущих складових судження, не переходячи на особистості.
- ✓ Навички публічного мовлення, здатність ясно та виразно висловлюватися в процесі комунікації.
- ✓ Навички роботи в групі, розподіл функцій в колективній роботі.
- ✓ Відкритість, здатність сприймати і враховувати зауваги, оптимізувати власну позицію в процесі обговорення, налаштованість на діалог, залучення у власні міркування висловлених слухних ідей.
- ✓ Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ✓ Аналіз та інтерпретація гуманітарного тексту: здатність виокремити та відтворити смислову структуру тексту, оцінити послідовність та валідність аргументації, виділити продуктивні ідеї.
- ✓ Порівняння змісту різних текстів, пошук та узагальнення інформації з досліджуваної проблеми.
- ✓ Навички написання аналітичних і публіцистичних гуманітарних текстів, реферування, створення систематизованих оглядів спеціальної літератури. Дотримання стандартів академічного оформлення тексту.
- ✓ Здатність використовувати (усно і письмово) державну мову в усіх сферах суспільного життя, читати фахову літературу іноземною, зокрема англійською мовою.
- ✓ Інтелектуальне сумління, чесність у своїй справі та уникання симуляцій, плагіату й інших виявів недоброчесності.
- ✓ Розуміння необхідності відповідального ставлення до роботи, чіткого і своєчасного виконання обов'язків.
- ✓ Здатність працювати в колективі та самостійно, виявляти ініціативу, уникати некритичного слідування авторитетам.
- ✓ Здатність життєво й фахово реалізувати себе на основі ціннісно-світоглядних надбань людства (зокрема сприйняття людини не як засобу, а як цілі й цінності), що нерозривно поєднана з навичками критичного мислення, опануванням і обстоюванням громадянських чеснот і прав, соціальною відповідальністю, а також патріотичним піклуванням про продуктивний розвиток держави і суспільства.

- ✓ Здатність розуміти світоглядні, правові, соціальні, економічні, культурно-історичні, духовно-моральні питання, що виходять за межі фахової спеціалізації, завдяки чому відповідально й ефективно діяти в різних суспільних контекстах, сприяючи позитивному розв'язанню нагальних проблем.
- ✓ Критичне усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами у минулому та сучасності.
- ✓ Здатність спілкуватися державною мовою, рідною мовою та однією з іноземних мов із використанням термінів і методик, прийнятих в фаховому середовищі; знати й вміти використовувати в професійних цілях давні мови.
- ✓ Знання, вміння і навички опрацювання наукових та інформаційних джерел й використання інформаційно-пошукових інструментів, таких як: бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи та посилання на електронні ресурси.
- ✓ Здатність виявляти і опрацьовувати належним чином джерела інформації (бібліографії, документи, етнографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.) для реалізації науково-дослідних проектів.
- ✓ Знання та вміння використовувати різноманітні методи виявлення та опрацювання історичних і археологічних джерел, зокрема, інструментарій спеціальних історичних дисциплін, новітні комп'ютерні технології для пошуку та обробки історичних або пов'язаних із ними даних.
- ✓ Фахові знання та професійні навички роботи з виявлення, опрацювання та охорони матеріальної і нематеріальної культурної спадщини.
- ✓ Усвідомлення особливостей розвитку людства у дописемний період його історії та володіння базовими принципами і навичками дослідження даного періоду на емпіричному й теоретичному рівнях.
- ✓ Здатність використовувати у фаховій діяльності знання з гуманітарних дисциплін, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.
- ✓ Вміння коментувати, анотувати або редагувати тексти і документи відповідно до певних критеріїв; представити результати наукових досліджень в друкованій формі, проводити їх презентацію.

3. Результати навчання за дисципліною

В процесі роботи над навчальним курсом студенти мають досягти таких результатів:

- ✓ Знання найважливіших фактів, подій та процесів історичного минулого українського народу і людства загалом.
- ✓ Знання основних тенденцій історичного розвитку в конкретні історичні періоди.
- ✓ Знання наукової хронології, періодизації та характеристик основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії.
- ✓ Знання основних підходів до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології.
- ✓ Знання основних принципів і методів історичного пізнання.
- ✓ Знання основних типів і видів історичних джерел.
- ✓ Знання необхідного фактичного матеріалу для конкретного історичного дослідження.
- ✓ Детальні знання про певний історичний період або проблему.
- ✓ Уміння з'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них.
- ✓ Уміння класифікувати історичні джерела з метою реалізації конкретних науково-дослідницьких проектів.

- ✓ Уміння інтерпретувати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо);
- ✓ Уміння обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів.
- ✓ Здатність виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі.
- ✓ Здатність оцінювати основні тенденції та особливості історичного розвитку людства у певні історичні періоди.
- ✓ Здатність аналізувати відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах.
- ✓ Здатність демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі.
- ✓ Здатність організовувати практичне вирішення проблем історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Культура стародавнього періоду							
Тема 1. Культура первісного ладу	15	4	4				7
Тема 2. Культура античного світу	17	4	4				7
Модульний контроль	2						
Разом	32	8	8				14
Змістовий модуль 2. Культура слов'ян							
Тема 3. Культура слов'ян	22	4	4				14
Модульний контроль	2						
Разом	24	4	4				14
Змістовий модуль 3. Культура середньовічної Європи							
Тема 4. Середньовіччя як культурно-історична епоха	13	4	4				5
Тема 5. Історія культури західноєвропейського Середньовіччя	9	2	2				5
Тема 6. Особливості історії культури Візантії	8	2	2				4
Модульний контроль	2						
Разом	32	8	8				14
Змістовий модуль 4. Культура Нового та Новітнього часу							
Тема 7. Культура доби Відродження	15	4	4				7
Тема 8. Світова культура XX-XXI століть.	17	4	4				7
Модульний контроль	2						
Разом	32	8	8				14
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього годин	120	28	28				56

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Культура стародавнього періоду.

Тема 1. Культура первісного ладу

Виникнення релігії в первісному суспільстві. Поява елементів наукових знань. Формування основ образної творчості. Шляхи формування писемності.

Тема 2. Культура античного світу

Виникнення античної релігії. Мистецтво та філософія Стародавньої Греції. Виникнення театру. Мистецтво та філософія Стародавнього Риму. Повсякденне життя давніх римлян

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Культура слов'ян

Тема 3. Культура слов'ян

Суспільно-політичний устрій давніх слов'ян. Господарство та його розвиток. Релігія південних та західних слов'ян. Становлення та розвиток культури південних та західних слов'ян.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Культура середньовічної Європи

Тема 4. Середньовіччя як культурно-історична епоха

«Картина світу» середньовічної людини. Християнство і формування нового світосприймання. Формування середньовічної духовної культури.

Тема 5. Історія культури західноєвропейського Середньовіччя

Романський та готичний стилі у мистецтві. Середньовічна освіта. Середньовічна освіта. Куртуазна література.

Тема 6. Особливості історії культури Візантії

Візантійський іконопис. Іконоборський рух у Візантії. Архітектура та живопис Візантії V-VIII ст. Наука та ремесла у Візантії. Внесок Візантії у європейську культуру

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Культура Нового та Новітнього часу

Тема 7. Культура доби Відродження

Історичні передумови виникнення культури Відродження. Періодизація культури Відродження. Проторенесанс. Ранній Ренесанс. Високе Відродження. Пізнє Відродження. Загальний внесок Відродження у світовий культурний розвиток.

Тема 8. Світова культура XX-XXI століть.

Напрями розвитку культури у XX ст. Культура модернізму та її течії. Розвиток мистецтва у XX ст.: література, театральне мистецтво, мистецтво кіно і телебачення, музика, її різновиди та жанри

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекції	1	4	4	2	2	4	4	4	4
Відвідування семінарських занять	1	4	4	2	2	4	4	4	4
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	4	40	2	20	4	40	4	40
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	1	5	3	15	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30								
	Разом		83		54		88		83
Максимальна кількість балів: 308									
Розрахунок коефіцієнта: $100/308=0,325$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1. Культура стародавнього періоду			
1	Культура первісного ладу	7	5
2	Культура античного світу	7	5
	Разом за змістовим модулем 1	14	10
Змістовий модуль 2. Культура слов'ян			
3	Культура слов'ян	14	5
	Разом за змістовим модулем 2	14	5
Змістовий модуль 3. Культура середньовічної Європи			
4	Середньовіччя як культурно-історична епоха	5	5
5	Історія культури західноєвропейського Середньовіччя	5	5
6	Особливості історії культури Візантії	4	5
	Разом за змістовим модулем 3	14	15
Змістовий модуль 4. Культура Нового та Новітнього часу			
7	Культура доби Відродження	7	5
8	Світова культура ХХ-ХХІ століть.	7	5
	Разом за змістовим модулем 4	14	10
	Разом за семестр	56	40

6.3. **Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання**

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за навчальним матеріалом окремих модулів після завершення лекційних і практичних занять.

Форма проведення – письмова письмово-усна.

Завдання для модульної контрольної роботи та критерії їх оцінювання розробляються лектором. Він проводить і оцінює модульні контрольні роботи.

Тривалість проведення письмового модульного контролю становить 2 академічні години.

Письмові контрольні роботи зберігаються на кафедрі до кінця навчального року.

Результати перевірки письмових контрольних завдань доводяться до відома студентів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Студент, який не згоден з отриманою за результатами модульного контролю оцінкою, має право подати апеляцію безпосередньо після оголошення оцінки. У цьому випадку завідувач кафедри призначає апеляційну комісію, яка зобов'язана розглянути апеляцію в присутності студента.

Оцінка	Критерії
20 – 25 БАЛІВ	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу.
14 – 19 БАЛІВ	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі неточності та помилки.
8 – 13 БАЛІВ	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
0 – 7 БАЛІВ	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.

6.4. **Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.**

Семестровий контроль здійснюється у формі семестрового заліку. Ті студенти, які за результатами семестрового поточного та модульного контролю отримали 60 і більше балів вважаються атестованими по даній дисципліні. У відомість і в залікову книжку студента виставляється підсумкова оцінка (зараховано) на останньому занятті з навчальної дисципліни.

У разі, якщо студент за результатами семестрового поточного та модульного контролю не набрав мінімально допустиму кількість балів (60 балів), то на останньому занятті з дисципліни студент складає залік за екзаменаційними заліковими білетами.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-98
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль I Культура стародавнього періоду		Змістовий модуль II Культура слов'ян		Змістовий модуль III Культура середньовічної Європи			Змістовий модуль IV Культура Нового та Новітнього часу	
	Лекції (теми, бали)	Культура первісного ладу (2)	Культура античного світу (2)	Культура слов'ян (2)	Середньовіччя як культурно- історична епоха (2)	Історія культури західноєвропейсь кого Середньовіччя (1)	Особливості історії культури Візантії (1)	Культура доби Відродження (2)	Світова культура XX-XXI століть. (2)
Семінарські заняття (теми, бали)	Культура первісного суспільства (22)		Культура слов'ян (22)		Середньовіччя як культурно-історична епоха (22)			Культура європейського Відродження (22)	
Семінарські заняття (теми, бали)	Культура античної цивілізації (22)				Європейське середньовіччя. Романський та готичний періоди культури (11)			Світова культура XX ст. (22)	
СР (бали)	10		5		15			10	
Модульний контроль (бали)	Модульна контрольна робота – 25		Модульна контрольна робота – 25		Модульна контрольна робота – 25			Модульна контрольна робота – 25	
Підсумк овий контроль	залік								

8. Рекомендована література

Основна

1. Арутюнов С.А. Народы и культуры: развитие и взаимодействие. – М., 1989.
2. Братасюк М.Г. Культура і національне відчуження. – К., 1994.
3. Давидович В.Є. Філософія – людина – культура: Історико-філософські етюди // Філософська думка. – 1984. – №2.
4. Дзюба І. Чи усвідомлюємо національну культуру як цілісність ? // Культурне життя. – 1989 р. 24 січня.
5. Могильний А.П. Культура і особистість. – К., 2002.
6. Осічнюк Ю.В. Суспільний ідеал і соціальна активність особи. – К., 1974.
7. Слейгл Д.Р. Искусственный интеллект. – М., 1973.

Додаткова

8. Сорокин Ю.И., Морковкина И.Ю. Типы китайской символики в языке и культуре // Этнопсихолінгвістика. – М., 1988.
9. Тейлор Э.Б. Первобытная культура. – М., 1989.
10. Творчество и культура: развитие таланта в искусстве и культуре // Вопр. психологии. – 1997. – № 2.
11. Тейяр де Шарден П. Феномен человека. – М., 1987
12. Франк С.Л. Душа человека. Опыт введения в философскую психологию. – М., 1917.
13. Фромм Э. Бегство от свободы. – М., 1990.
14. Хейзинга Й. В тени завтрашнего дня // Homo Ludens. – М., 1992.
15. Хейзинга Й. Осень средневековья. – М., 1988.
16. Художественный язык средневековья. – М., 1982.
17. Чижевський Д.І. Історія української літератури (від початку до доби реалізму). – Т., 1994.
18. Шпенглер О. Закат Европы. Т.2. Судьба искусства и культуры в западноевропейской мысли XX в. – М., 1979.
19. Щученко В.С. До питання про сучасність культури // Філософська думка. – 1988. – № 5.
20. Юнг К. Аналитическая психология // История зарубежной психологии: 30 – 60-е годы XX века: Тексты. – М., 1986.
21. Юм Д. Трактат о человеческой природе или Попытка применить основанный на опыте метод рассуждения к моральным предметам // Соч. – М., 1965. – Т.1.